

برگزاری رزمایش سه‌جانبه آمریکا، ژاپن و کره جنوبی در سایه تلاش ترامپ برای گفت‌وگو با کیم؛

نظامی‌گری و مذاکره؛ بازی پیچیده واشنگتن در شرق آسیا

رامین پرتو

روی کاغذ، این دو اقدام متناقض به نظر می‌رسند، اما در سطح راهبردی می‌توان آنها را مکمل یکدیگر دانست که ریشه در کاهش تمرین‌های دوجانبه برای ایجاد فضای سیاسی جهت گفت‌وگو با پیونگ‌یانگ و حفظ رزمایش سه‌جانبه‌ای برای جلوگیری از تضعیف بازدارندگی منطقه‌ای دارد. رویترز نیز گزارش داده است که مسئول ضمن حمایت از تلاش ترامپ برای ازسرگیری گفت‌وگو با کیم جونگ اون، خواهان آن است که آمادگی امنیتی و نقش این کشور در روند مذاکرات تضعیف نشود.

اعلام برگزاری رزمایش سه‌جانبه «لیه آزادی» از ۹ تا ۱۱ سپتامبر، آن هم با تمرکز بر تهدیدهای موشکی و هسته‌ای پیونگ‌یانگ، نشانه همین رویکرد چندلایه است. ستاد مشترک ارتش کره جنوبی اعلام کرده این رزمایش در آب‌های بین‌المللی جنوب‌شرق جزیره ججو برگزار می‌شود و هدف آن ارزیابی آمادگی در برابر تهدیدهای موشکی و هسته‌ای کره شمالی است. این تصمیم در شرایطی گرفته شده که دونالد ترامپ همزمان با رزمایش بزرگ آمریکا و کره جنوبی را کاهش داده و یک تمرین مشترک تفنگداران دریایی رانیز لغو کرده است؛ اقدامی که بخشی از آن به اختلاف واشنگتن و ستول بر سر مشارکت کره جنوبی در جنگ ایران نسبت داده شده است.

خبر

دیپلمات موریتانیایی دبیرکل جدید سازمان همکاری اسلامی شد

شورای وزیران امور خارجه سازمان همکاری اسلامی در نشست فوق‌العاده‌ای که در مقر این سازمان در شهر جده عربستان بر گزار شد، «اسماعیل ولدالشیخ‌احمد» را به‌عنوان دبیر کل جدید سازمان همکاری اسلامی انتخاب کرد. ولد الشیخ احمد متولد سال ۱۹۶۰، برای یک دوره پنج‌ساله ریاست دبیرخانه این سازمان را بر عهده خواهد داشت؛ انتخابی که با امیدهایی برای تقویت نقش سازمان همکاری اسلامی در عرصه بین‌المللی همراه شده‌است. دبیر کل جدید سازمان همکاری اسلامی پس از انتخاب خود، ضمن قدردانی از کشورهای عضو به

دلیل اعتمادی که به وی کرده‌اند، گفت که نزدیک به دو میلیارد مسلمان انتظار دارند سازمانی «حاضر تر و تأثیر گذار تر» داشته باشند که بتواند در خدمت مسائل آنها و دفاع از منافعشان باشد و در ساخت آینده‌ای مبتنی بر امنیت، صلح و کرامت مشارکت کند. وی در تشریح اولویت‌های خود تأکید کرد که مسئله فلسطین همچنان «مسئله محوری» سازمان همکاری اسلامی در ابعاد سیاسی، انسانی و تمدنی خواهد بود. ولد الشیخ احمد همچنین بر ادامه حمایت از حقوق مشروع ملت فلسطین و حمایت از اماکن مقدس تأکید کرد و این رویکرد را «تعهدی ثابت و تغییرناپذیر» دانست.

دبیر کل جدید سازمان همکاری اسلامی همچنین به چالش‌های معاصر از جمله تحولات عمیق ژئوپلیتیکی و تأثیر هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال بر نظام بین‌الملل اشاره کرد. وی متعهد شد تلاش‌های سازمان همکاری اسلامی را برای مقابله با اسلام‌هراسی و نفرت‌پرانی، افزایش و گفت‌وگو و همکاری با جامعه جهانی را گسترش دهد. ولد الشیخ احمد سابقه‌ای چندین دهه‌ای در حوزه میانجیگری بین‌المللی، توسعه و امور بشردوستانه دارد. او بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ وزیر امور خارجه موریتانی بود و پس از آن به عنوان رئیس دفتر «محمد ولد شیخ الغزوانی» رئیس‌جمهور موریتانی، فعالیت می‌کرد. وی پیش از بازگشت به عرصه دولتی موریتانی نیز سمت‌های ارشد مختلفی در مجموعه سازمان ملل متحد بر عهده داشت. سازمان همکاری اسلامی که در سال ۱۹۶۹ تأسیس شده و مقر آن در جده قرار دارد، ۵۷ کشور عضو دارد. براساس منشور این سازمان، دبیر کل از سوی شورای وزیران امور خارجه برای یک دوره پنج‌ساله انتخاب می‌شود که یک بار نیز قابل تمدید است.

خبر

را نهادینه کنند. هر چه این همکاری هامنسجم‌تر شود، امکان شکل‌گیری یک معماری امنیتی چندجانبه در شرق آسیا بیشتر خواهد شد؛ معماری‌ای که چین آن را محدودکننده آزادی عمل خود می‌داند. در نتیجه، پکن احتمالاً ضمن مخالفت با نظامی‌سازی بیشتر منطقه، تلاش می‌کند همزمان کالال ارتباطی خود با پیونگ‌یانگ را تقویت کند تا نفوذش در محاسبات کیم حفظ شود.

اما اثر این رزمایش بر دیدار احتمالی ترامپ و کیم، پیچیده‌تر است. از یک سو، رزمایش می‌تواند فضای مذاکرات را دشوار کند؛ زیرا پیونگ‌یانگ آن را نشانه ادامه سیاست خصمانه آمریکا خواهد دانست. از سوی دیگر، همین رزمایش می‌تواند برای ترامپ اهرم مذاکره باشد و واشنگتن می‌تواند کاهش یا تغییر ماهیت برخی تمرین‌های نظامی را به عنوان امتیاز احتمالی مطرح کند و در مقابل، از پیونگ‌یانگ انتظار امتیاز سیاسی یا امنیتی داشته‌باشد.

پیامدها برای چین و ژاپن

نکته دیگر این است که این روند می‌تواند رقابت چین و ژاپن را وارد هر مرحله حساس‌تری کند. ژاپن در سال‌های اخیر تهدید موشکی کره شمالی را با نگرانی‌های خود درباره چین پیوند زده و تقویت همکاری با آمریکا و کره جنوبی را راهی برای افزایش عمق دفاعی خود می‌داند. در مقابل، چین گسترش توان نظامی ژاپن را بخشی از تغییر موازنه منطقه‌ای تلقی می‌کند. هشدارهای کیم به جونگ دربارۀ افزایش توانمندی نظامی ژاپن نیز نشان می‌دهد پیونگ‌یانگ، توکیو را دیگر صرفاً یک بازیگر ثانویه نمی‌بیند.

در چنین شرایطی، رزمایش سه‌جانبه می‌تواند دو اثر همزمان داشته‌باشد. نخست، همکاری امنیتی ژاپن و کره جنوبی را افزایش می‌دهد؛ همکاری‌ای که به دلیل اختلافات تاریخی و سیاسی دو کشور همیشه آسان نبوده است. دوم، حساسیت چین را نسبت به شکل‌گیری یک بلوک امنیتی نزدیک به ره‌ایش بیشتر می‌کند. اگر این روند ادامه یابد، ممکن است پکن برای حفظ توازن، همکاری نظامی و سیاسی خود با روسیه و کره شمالی را نیز تقویت کند و در نتیجه، چرخه امنیتی منطقه تشدید شود.

در نهایت، مسئله اصلی شرق آسیا صرفاً یک رزمایش سه‌روزه نیست. این رزمایش در نقطه تلاقی سه هدف قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که تلاش ترامپ برای باز کردن مسیر مذاکره با کیم، ضرورت تسهول و توکیو برای حفظ بازدارندگی، و نگرانی چین از گسترش شبکه امنیتی آمریکا. همین تضاد توضیح می‌دهد چرا واشنگتن از یک سسور زمایش‌های دوجانبه را کاهش می‌دهد و از سوی دیگر رزمایش سه‌جانبه موشکی و هسته‌ای را حفظ می‌کند.

پکن به احتمال زیاد این رزمایش را بخشی از روند گسترش شبکه‌های امنیتی آمریکادر اطراف چین می‌بیند، حتی اگر مأموریت رسمی آن مقابله با برنامۀ موشکی و هسته‌ای کره شمالی باشد. اما اهمیت موضوع زمانی بیشتر می‌شود که روابط چین و پیونگ‌یانگ بار دیگر در حال تقویت بوده و حالا روسیه نیز به عنوان ضلع سوم وارد این روابط شده‌است

پاکستان و کویت توافقنامه همکاری دفاعی و نظامی امضا کردند

وزارت دفاع پاکستان اعلام کرد که این کشور و کویت روز پنج‌شنبه توافقنامه پروتکل ۲۰۲۶ را با هدف گسترش همکاری‌های دفاعی و نظامی دو جانبه امضا کردند. این توافقنامه در جریان دیدار خواجه محمد آصف، وزیر دفاع پاکستان با شیخ عبدالله‌علی عبدالله الصباح، وزیر دفاع کویت در اوایلندی به امضای رسید و چارچوب همکاری‌های نظامی دو کشور را که بر اساس توافق دفاعی سال ۲۰۲۳ شکل گرفته بود، گسترش می‌دهد در جریان این دیدار، دو طرف همچنین درباره مسائل مورد علاقه مشترک، روابط دفاعی دو جانبه و همکاری‌های امنیتی گفت‌وگو کردند

افزایش شمار قربانیان سیل مرگبار نیال به ۵۵۰ نفر

عملیات امداد و نجات در مناطق مرزی نیپال و چین روز گذشته (جمعه) در حالی ادامه یافت که نیروهای امدادی برای یافتن صدها فرد مفقود، در میان گل‌ولای، آوار، و بقایای ساختمان‌های تخریب‌شده جست‌وجو کردند. این مناطق روز چهارشنبه بر اثر جاری شدن سیلابی عظیم و ناگهانی که در پی فروپاشی یک یخچال طبیعی به راه افتاد، به‌شدت

افزایش شمار قربانیان سیل مرگبار نیال به ۵۵۰ نفر

از کشته شدن سه نفر خبر داده است. مقام‌های دو کشور در مجموع اعلام کرده‌اند که بیش از ۱۵۰۰ نفر مفقود شده‌اند. این فاجعه پس از فروپاشی یک یخچال طبیعی در منطقه هیمالیا و جاری شدن حجم عظیمی از آب، گل‌ولای و بقایای سنگی رخ داد. سیلاب با شدت زیاد از مناطق کوهستانی عبور کرد و چندین اجتماع و زیرساخت در دو سوی مرز نیال و چین را درنوردید. در کنار عملیات جست‌وجو و امدادرسانی، مقام‌های نیال و چین نسبت به وقوع سیلابی جدید هشدار داده‌اند. در بالادست منطقه، در پی حادثه روز چهارشنبه دریاچه‌ای شکل گرفته که اکنون سرریز شده و می‌تواند حجم بیشتری از آب را به سمت مناطق پایین‌دست روانه کند. وزارت منابع آب چین روز پنجشنبه اعلام کرد دریاچه حدود ۲ میلیون مترمکعب آب در خود جای داده است.

جهان‌نما

شب پر تنش جاکارتا:

اعتراضات ضد فساد در اندونزی

خبرگزاری رویترز با ارائه شواهد عینی گزارش داد که اعتراضات خیابانی در پایتخت اندونزی به فساد مقامات دولتی در میانه‌افت محبوبیت پرابوو سوبیانتو، رئیس‌جمهور این کشور منجر به درگیری هزاران نیروی پلیس با مردم، بازداشت ده‌ها تن و بسته‌شدن مسیرهای حمل‌ونقل شهری شد. پس از آن که اعتراضات خیابانی در پایتخت اندونزی به آشوب‌های شبانه تبدیل شد، مقامات حمل‌ونقل این کشور روز جمعه برخی از مسیرهای قطار و اتوبوس را به‌طور موقت بستند یا تغییر دادند. خبرگزاری رویترز گزارش داد: تظاهرات گروه‌های مختلف از صبح‌روز پنج‌شنبه در نزدیکی مقر پارلمان این کشور با تدابیر امنیتی سنگین آغاز شد. این تاریخ سالگرد اعتراضات مرگبار ضد دولتی سال گذشته بود که دو هفته طول کشید و نخستین از مون‌ج‌دی برای دولت پرابوو سوبیانتو، رئیس‌جمهور اندونزی بود. هزاران پلیس پیش از تظاهرات روز پنج‌شنبه در جاکارتا مستقر شده بودند. مترضان در این تجمعات ناراضیاتی خود را از سیاست‌های مختلف دولت ابراز کرده و خواستار مجازات سخت‌تر برای مقامات فاسد شدند. تجمعات شامگاه پنج‌شنبه پر از کشته‌شد امارسانه‌های محلی گزارش دادند که افرادی با پیرهن‌های سیاه مدت‌ها پس از آن همچنان در خیابان‌ها باقی ماندند، یک پاسگاه پلیس و دو موتورسیکلت را به آتش کشیدند،

خیابان‌ها را بستند و با پرتاب سنگ و چوب به سمت پلیس با ماشین‌های آب‌پاشی و گاز اشک‌آور مواجه شدند. یک شاهد عینی رویترز صدای چند انفجار یا شلیک بلند در نزدیکی منطقه نارامی‌ها شنید. پلیس روز جمعه به درخواست برای اظهارنظر پاسخ نداد و پلیس جاکارتا نیز هنوز بی‌اینها‌ی صادر نکرده است. روز گذشته (جمعه) چندین مسیر از خطوط قطار حومه‌ای در جاکارتا به‌طور موقت بسته شدند یا تغییر یافتند و در همین حال، سامانه اتوبوسرانی شهر اعلام کرد که مسیرهای نزدیک به ساختمان مجلس تحت تأثیر بسته‌شدن خیابان‌ها قرار گرفته‌اند. اپراتور همچنین اعلام کرد که چندین جاده عوارضی نزدیک پارلمان نیز بسته شده است. پلیس روز پنج‌شنبه اعلام کرد که ۶۵ نفر بازداشت شده‌اند که متهم به تلاش برای ایجاد ناآرامی هستند و از آن‌ها سلاحه بادی، تجهیزات ارتباطی و مواد اولیه ساخت کوکتل مولوتف کشف و ضبط شده است. این اعتراضات در زمان دشواری برای پرپو، و ژنرال بان‌زشتسهای که در سال ۲۰۲۴ با اکثریت عظیم انتخاب شد، رخ می‌دهد. او اکنون در تلاش است تا اعتماد مردم، فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذارانی را که نگران آثار اقتصادی بر نامه‌های پرهزینه و جاه‌طلبانه او هستند، بازگرداند. بر اساس نظرسنجی خبرگزاری تحقیقاتی تمپو، محبوبیت پرابوو در این ماه به ۳۸ درصد کاهش یافته است و نگرانی‌ها درباره سیاست‌های پرهزینه او افزایش یافته.

■ ■ ■

اسرائیل:

طرح مناطق آزمایشی در جنوب لبنان شکست خورد

سایت خبری عبری والا گزارش داد اسرائیل از طریق کانال‌های امنیتی پیامی را برای واشنگتن مبنی بر شکست طرح عقب‌نشینی از مناطق آزمایشی در جنوب لبنان فرستاده است. اجرای این طرح در جنوب لبنان بعد از امضای یادداشت تفاهم بین بیروت و تل‌آویو برای توقف تجاوزات اسرائیل علیه لبنان آغاز شده بود. این سایت افزود اسرائیل در پیام خود به واشنگتن اعلام کرد که از عملکرد ارتش لبنان در برخورد با زیرساخت‌ها وابسته به حزب الله در جنوب لبنان راضی نیست. مسئولان امنیتی اسرائیلی مدعی شدند که ارتش لبنان زیر ساخت را در پایگاه‌هایی که داده‌های آن توسط ارتش اسرائیل ارائه می‌شود، تخریب نمی‌کند و خواهان دستیابی به داده‌های اضافی می‌شود. بر اساس این گزارش نهاد نظامی اسرائیل از عملکرد ارتش لبنان راضی نیست و مدعی است که ارتش لبنان عملکرد فعالی علیه زیر ساخت و سلاح‌های وابسته به حزب‌الله لبنان ندارد.

همچنین مسئولان ارشد ارتش اسرائیل مدعی شدند که رودلف هیکل، فرمانده ارتش لبنان نگران ورود به رویارویی با هیران حزب الله در جنوب لبنان است و نیروهایش عملیات تفتیش و دستیابی به سلاح و زیرساخت را به خوبی انجام نمی‌دهند. این سیاست به نقل از یک مسئول امنیتی اسرائیلی گزارش داد که اسرائیل از این مسئله ناراضی است و برای همین درباره توافق با مناطق آزمایشی اضافی عجله نمی‌کند. لبنان و اسرائیل ۲۶ ژوئن یک توافق چارچوبی‌رادر واشنگتن برای عقب‌نشینی تدریجی اسرائیل از خاک لبنان و استقرار ارتش لبنان و توقف تجاوزات اسرائیل امضا کردند اما اسرائیل همچنان به این تجاوزات ادامه می‌دهد. یک منبع لبنانی تأکید کرد: اسرائیل به دلیل نزدیک بودن انتخابات خود به دنبال وقت‌کشی و تلاش برای به تأخیر انداختن روند مذاکرات است. اکنون ما شاهد تأخیر در مشخص کردن مکانیزم نظارتی و افراد شرکت‌کننده در آن هستیم. صحبت اسرائیل درباره شکست مناطق آزمایشی در جنوب لبنان تلاشی برای به دست آوردن زمان است. این منبع به‌الجزیره گفت: ما روند مذاکرات را متوقف نمی‌کنیم، ما تلاش کردیم تا تپه علی الطاهر از جنگ و درگیری دور بماند اما تلاش ما موفقیت‌آمیز نبود. ارتش لبنان هیچ کوتاهی انجام نداده است اما ما خواهان درگیری داخلی نیستیم. اسرائیل نمی‌خواهد یک نیروی بین‌المللی در جنوب لبنان مستقر باشد. این منبع گفت: یک اجماع بین‌المللی وجود دارد مبنی بر اینکه نمی‌توان حزب‌الله را بازو و با سرعت خلع سلاح کرد.